

Motion till riksdagen 2005/06:Sf11

**av Mona Jönsson och Gustav Fridolin (mp)
med anledning av prop. 2005/06:46**

Mottagande av ensamkommande barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs kring ”jourgodman”.
2. Riksdagen avslår definitionen av vilka barn som omfattas av regleringen enligt vad som anförs i motionen.
3. Riksdagen beslutar enligt den definition som Miljöpartiet förordar.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av ett förtydligande angående om Migrationsverket skall anordna boende.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förberedelser i kommunerna för boende och behovet av en s.k. jourbank av boenden.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att barnkonventionens artiklar, särskilt artiklarna 2 och 12, tydligt bör redovisas och beaktas.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att släppa tvånget att byta boende i och med att den unga fyller 18 år.

Motivering

Det är med glädje Miljöpartiet nu ser att kommunerna ska ta över ansvaret för barnens boenden. Barnen ska vara likställda andra barn som vistats i Sverige. Men vi ställer oss avvisande och frågande inför en del av förslagen i propositionen.

Barn som kommer ensamma till Sverige är utsatta på många sätt. Många av de ensamkommande barnen flyr ifrån hot om militärtjänstgöring eller av rädsla att bli tvångsrekryterade till en väpnad konflikt eller risk för sexuella övergrepp som särskilt flickor utsätts för. Barnen mår ofta dåligt och behöver

Fel! Okänt namn på

stöd och hjälp. Tyvärr är mottagandet av barn inte anpassat till deras behov och därför riskerar de att fara illa i asylprocessen. Asylprocessen behöver fortfarande göras mer barnvänlig. Inom den framtida organisationen måste barnkonventionen ha en framskjuten plats. Samtliga ensamkommande barn ska intervjuas av personal som har särskild kompetens att tala med barn. För ensamkommande barn ska inte handläggningstiden överstiga tre månader. Dessa asylärenden måste ha högsta prioritet. De ensamkommande barnen måste i första hand behandlas som barn, inte asylsökande. Vi förutsätter att kommunerna tar sitt ansvar och ser till att särskilt utbildad personal har hand om exempelvis barnens boende. Hela arbetet behöver ha en god framförhållning och planering. Miljöpartiet menar att kommunerna behöver få det stöd och den hjälp de behöver för att kunna göra ett bra jobb.

Lagen om god man för ensamkommande barn (5.11)

Kritik har framförts angående tilldelningen av god man. I samband med att barnen ansöker om asyl ska de tilldelas en god man. Denna gode man borde betecknas som en jourgodman, för att sköta det första dygnets kontakter och administration kring barnet. Miljöpartiet menar att det i samband med Migrationsverkets mottagningar ska finnas en sorts ”jourgodmansverksamhet”. Sedan ska barnet tilldelas en permanent god man under resten av väntetiden. Därför behöver detta ses över ytterligare.

Vilka barn bör omfattas av regleringen? (8.2)

Precis som flera remissinstanser anser Miljöpartiet att den förslagna definitionen är alltför otydlig. Förslaget borde istället utgå ifrån den definition som stämmer överens med den som används av Rädda Barnen och UNHCR: *En utländsk medborgare eller statslös person som anländer till Sverige utan sina föräldrar eller juridiska /sedvanliga huvudsakliga vårdnadshavare eller som efter ankomsten lämnats utan sådan ställföreträdare.*

Med hänvisning till ovanstående yrkar Miljöpartiet avslag på regeringens förslag.

Ökat kommunalt ansvar för mottagande av ensamkommande barn (9.1)

Miljöpartiet anser att det är bra att kommunerna tar över ansvaret för ensamkommande barns boende.

Fel! Okänt namn på

Men Miljöpartiet menar samtidigt att skrivningarna är otydliga vad det gäller gränsdragningen mellan kommunernas respektive Migrationsverkets ansvar: huruvida Migrationsverket även fortsättningsvis ska anordna boenden för ensamkommande barn eller inte, utifrån om kommunerna inte kan erbjuda platser. Regeringen skriver under skälen för regeringens bedömning att de erfar att det finns ett så stort intresse från ett flertal kommuner att det saknas anledning att anta att en brist på kommuner som träffar överenskommelse med Migrationsverket kommer att uppstå. Detta är inte tillräckligt tydligt anser Miljöpartiet. Vi vill för tydlighetens skull poängtera att det endast i undantagsfall ska anordnas boende på Migrationsverket i fortsättningen.

Miljöpartiet menar att kommunerna i god tid måste ta sitt ansvar och förbereda platser. Inte att detta anordnas i samband med att barnen anländer. Kanske måste det finnas en sorts "jourbank" av boenden för att möta upp eventuella hastigt uppkomna behov.

Regeringen bör tillkännage hur detta ska gå till.

Miljöpartiet vill även lyfta fram frågan om hur barnkonventionen ska integreras i arbetet med de ensamkommande barnen. Artikel 12, barns rätt att framföra åsikter och att få dem respekterade, är i detta sammanhang oerhört viktig. Barnen och ungdomarna ska höras angående sin önskan om sin boendesituation; det kan röra sig om val av familje- eller gruppboende. Det är viktigt att det tydligt dokumenteras hur till exempel barnets bästa har beaktats inför val av boende och på vilket sätt barnet har hörts och hur dess önskemål har tillgodosetts.

Ansvarig kommun för ensamkommande barn (9.3)

Miljöpartiet ställer sig avvisade till det förslag som regeringen tar upp angående om barnet blir myndigt innan ansökan om uppehållstillstånd slutligt prövas så ska barnet normalt inte bo kvar vid ett kommunalt ungdomsboende utan flytta till ett boende för vuxna eller till eget boende. Vi anser inte att man ska ha en sådan snäv och oflexibel åldersgräns utan de som fyllt arton år ska kunna bo kvar under väntetiden. Barn och unga ska slippa alltför många uppbrott som kan vara uppslitande. Dessutom har det vid några tillfällen förekommit att man skilt syskon åt på grund av att det äldsta syskonet fyllt 18 år. Detta är inte enligt barnets bästa och syskon ska inte skiljas åt.

Statlig ersättning (10)

För att underlätta samarbetet mellan kommunerna och Migrationsverket och att skapa möjligheter för kommunerna för en långsiktig planering vill Miljöpartiet också poängtera vikten av att kommunen ska få full ersättning för mottagandet.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 22 november 2005

Mona Jönsson (mp)

Gustav Fridolin (mp)